

Naar een lesaanbod dat elke leerling past

Elk kind verdient onderwijs dat naadloos aansluit bij zijn of haar behoefte. Een inspirerend voorbeeld hiervan is het project 'Flexibele Onderwijslogistiek' bij het Candea College. Lees hoe deze school het roosterproces transformeert om iedere leerling optimaal te ondersteunen in zijn of haar leerjaartraject.

We interviewden Léon Lucas (rector) en Angela van der Meijden (roostermaker).

Dit is wat we willen

Bij Quadraam werken we aan een meer vraaggerichte en flexibeler aanpak van ons onderwijs. Een aanpak die beter aansluit bij de behoeften van onze leerlingen. Want elk kind is tenslotte anders. Mooi voorbeeld hiervan is het project 'Flexibele Onderwijslogistiek' bij het Candea College locatie Saturnus in Duiven.

Zo doen we dat

Het project houdt simpelweg in dat we onze lesroosters aanpassen en daarmee onze leerlingen zo goed en eenvoudig mogelijk helpen om de lessen te kiezen die het beste bij hen passen. Een organisatorische verandering, met de lesroosters als middel. De cruciale vraag hierbij is hoe we onze leerlingen in een zodanige denktrant krijgen, dat ze die keuzes maken die voor hen het beste zijn.

Dus hoe krijgen we de leerlingen zover dat ze lessen kiezen waar ze misschien niet meteen op zitten te wachten, omdat ze er minder goed in zijn of omdat het niet meteen hun interesse heeft. Dat is best lastig, want kinderen krijgen veel keuzes te verhapstukken en de verleiding is vaak groot om iets anders te doen dan wat slim of nodig is. Bijvoorbeeld kiezen voor lessen waar ze toch al goed in zijn. Of voor die lessen die het beste uitkomen in hun rooster omdat ze ook nog een avondbaantje hebben.

Dit project doen we niet alleen, maar samen met de Rijksuniversiteit Groningen (RUG)*. Zij doen het onderzoek en wij vertalen de resultaten ervan naar onze dagelijkse praktijk. Voor de zomer van 2023 besloten we samen aan de slag te gaan en begin schooljaar '23-'24 zijn we gestart. Het onderzoek bestaat uit interviews met leerlingen en docenten en daarnaast gaan we met tussenpozen testen, evalueren en opnieuw testen.

In hun onderzoek bekijkt de RUG vooral op welke manier leerlingen een afweging maken om vakken wel of niet te volgen. En hoe we op basis van die bevindingen zo goed mogelijk maatwerk kunnen bieden. Voorafgaand aan de start van het project hebben we onderzocht en geconstateerd dat we een stevige organisatie hebben en dus in staat zijn om maatwerk te bieden. We hebben voldoende docenten en lesruimte beschikbaar en dat biedt ruimte en een goede basis om dit project aan te gaan. Overigens is volledig maatwerk, voor elk kind een individueel rooster, een utopie en niet wat we beogen. De RUG kijkt daarom in haar onderzoek naar denkpatronen: hebben groepen kinderen eenzelfde manier van denken waar wij in onze aanpak op kunnen anticiperen.

Dit zijn onze ervaringen

Naast organisatorische aanpassingen vraagt dit project en wat eruit voortkomt vooral een andere mindset van de mentor en een andere rol; van kinderen geleiden naar meer begeleiden en coachen, op weg naar meer eigen regie en eigenaarschap van hun eigen leerproces. De verandering is dan ook veel veelomvattender dan het veranderen van een rooster.

Wat ons betreft is dit project een belangrijke stap en een belangrijke randvoorwaarde voor het realiseren van meer vraaggericht onderwijs.

() RUG werkt in dit onderzoek samen met twee scholen voor voortgezet onderwijs: het Candea College in Duiven en een school uit de omgeving van Rotterdam.*

Dit verhaal is onderdeel van de 'best practices' van de Quadraam-scholen. Deze zijn ook te vinden in het bestuursverslag 2023.